

VEKERDY TAMÁS

Megnyitó szavak

GERLÓCZY SÁRI KIÁLLÍTÁSA ELÉ*

Petőfi Sándor azt mondja Goethéről, hogy „az agya gyémánt, de a szíve békasó”. A békasó az nem olyan rossz dolog, azok gyönyörű kis hófehér kavicsok a folyóparton. De kő mindenestre, nem gusztustalan. Most én a gyémánt agyból szeretnék valamit ideidézni. Kettőt – ne rémüljetekek meg.

Az egyik az, hogy a művészet olyan dolgokról beszél, amelyek minden nyelven kimondva is kimondhatatlanok maradnak. Persze, sok mindent tudunk mondani, fantasztikus, ahogy ezek az erotikusan bájos női testek összefonódnak és úsznak el, a nem-tudom-hova, az éterbe; ahogy az énekesek dalolnak, humorral, már-már iróniával. Rengeteg dolog van itt, ami valamiről nagyon erősen szól. De tévedünk, ha azt mondjuk, hogy pontosan erről szól, azért jó. Ez természetesen így nem igaz.

A másik az az, hogy amikor Vas István 1944 rémes évében Ottlik Gézánál bujkált a Riadó utcában, akkor Ottlik Géza azt mondta magának, hogy ez lehetetlen, hogy én egy ilyen szar országban élek, és ennek érzem elkötelezve magam. Nem, én a másik Magyarországnak érzem magamat elkötelezve. És ez a másik Magyarország – most a képekről szólva –, Csontvárytól Vajdán át Gedő Ilkán keresztül Sáriig és nem tudom, meddig, ez az, ami mindig újra valami fantasztikus csodát villant fel, valódi művészetet, valódi megszólítást, megszólítását rajtunk kívüli erőknek, hatalmaknak, és ezért érdemes itt élni. Mert az ember elmegy, elő se lehet venni, nincs annyi hely a Határőr úton**, de ámul és csodálkozik és van valahol. Hol van? A másik Magyarországon.

Itt szükségszerűség van jelen. Ahol művészet van, ott szükségszerűség van. Anynyira tetszett Webernek, a zseniális modern zenésznek ez az idézet, hogy ezzel nagyon sokat foglalkozott. Szükségszerűség – tehát valódi dolgokat látunk, nem szórakozunk csak (bár az a legfontosabb, szerintem), hanem valamit megérintünk az egzisztenciánk lényegéből. Most felolvasom a kis e-mailt, és aztán hamar vége lesz. „Kedves Sári! A mai vérvétel nem volt alkalmam elmondani, amin több mint egy hete töprengék. Mitől olyan valódiak, igazak, messze kiemelkedőek a vonalraj-

* Gerlóczy Sári *Társasmező* című kiállítása a galeri ffrindiau-ban, Budapesten, 2019 márciusában került megrendezésre. A kiállítást rendezte: Janesch Péter. A tárlatot megnyitó Vekerdy Tamás kötetlen módon osztotta meg gondolatait a jelenlévő érdeklődőkkel. Az itt közölt írás alapja az eseményről készült videofelvétel.

** Gerlóczy Sári otthona és műterme. (A szerkesztő megjegyzése)

zaid, amiket a július eleji ÉS-ben csodáltam oldalról oldalra. Hogy nem te húzod a vonalat, hanem a vonal vezet téged. Eddig a kegyelmig nem könnyű eljutni. Ilyesmit persze hallottunk Klee-től is, és igaz is volt ott is, de azóta sem láttam megvalósulni. És itt még valami plusz. Mélység és tisztaság és humor és az iróniában együttérző szájalom, felszabadító részvét, önmagunkkal és a világ létezésnek kitett lényeivel. Mélység és magasság, érosz, és mindez az abszolútumra vonatkoztatva. Szóval nagyon tetszettek, nagyon tetszenek, ezért makogok itt. És ami a lényeg, szeretlek a rajzaidban – is, mert szeretnivalóak.” És gratulálok!

